

Datum
2025-05-26

Ärendenr
MSB 2025-03664

Ert datum
2024-03-04

Er referens
Fi2025/00457

CS-SK-IU
Per Deland
010-240 45 31
Per.deland@msb.se

Regeringskansliet
Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se
103 33 Stockholm

Remissvar gällande AI-Kommissionens Färdplan för Sverige (SOU 2025:12)

Sammanfattning

Digitaliseringen och den snabba teknikutvecklingen förutsätter att MSB som den ledande beredskapsmyndigheten inom det civila försvaret, ser det som nödvändigt att ta en aktiv roll i utveckling och tillämpning av AI. För att detta ska bli möjligt krävs:

1. **Tydliga regelverk och gemensamma strukturer för datadelning, särskilt mellan aktörer inom det civila försvaret, för att möjliggöra effektiv och säker AI-användning.**
2. **Etablering av AI-infrastruktur där t ex Swedish Government Secure Intranet (SGSI) kan utgöra en del i en infrastruktur för en digital försvarslinje i det civila försvaret, både i en bred offentlig AI-verkstad och i en särskild AI-miljö för totalförsvaret.**
3. **Strategisk satsning på kompetensutveckling, AI-säkerhet och redundans, där AI ses som ett verktyg för kapacitetshöjning, inte ett beroende – särskilt i kris- och krigssituationer.**

Specifika synpunkter

MSB, som ledande beredskapsmyndighet (toppnod) inom det civila försvaret, stödjer AI-kommissionens ambition att skyndsamt införa AI i offentlig verksamhet. Samtidigt vill myndigheten betona att en effektiv AI-strategi också måste innefatta krisberedskap, totalförsvaret och säker informationshantering.

För att MSB ska kunna axla sin roll fullt ut krävs tillgång till kvantitativa och kvalitativa data från andra samhällsviktiga aktörer inom totalförsvaret. Detta förutsätter tydliga regelverk, strukturer för säker datadelning mellan såväl offentliga som privata aktörer. Det inkluderar att bygga en förtroendefull relation och samverkan med olika aktörer. Genom att samordna olika aktörer, analysera och tillämpa data kan MSB bidra till ett robust och proaktivt civilt försvar som använder AI på ett säkert och effektivt sätt.

MSB ser behovet av att AI tillämpas både internt – för att förenkla administration och kommunikation – och externt, för att skapa moderna och robusta tjänster för det civila försvaret, som till exempel inom The Swedish Emergency Network (SWEN). Detta kräver också tillgång till lokal beräkningskraft för utveckling och testning inom flera olika områden.

MSB ställer sig mycket positiv till etableringen av en AI-verkstad för offentlig sektor. SGSI kan spela en viktig roll som del av en digital försvarslinje för det civila försvaret, vilket garanterar att AI-tjänster fungerar även när internet är utslaget. SGSI bör vara en obligatorisk komponent i denna kärninfrastruktur.

Utöver detta föreslår MSB att en separat AI-verkstad etableras för totalförsvaret, där civila och militära aktörer kan utveckla gemensamma AI-förmågor, såsom digitala tvillingar för simulering av beredskapsscenarier och att säkra kritisk infrastruktur. Även denna miljö kan delvis bygga på SGSI för att upprätthålla en digital försvarslinje, och omfattas av striktare säkerhetskrav. En rättslig översyn krävs för att undanröja hinder för samverkan i händelse av kris eller krig.

MSB vill också se ett fördjupat samarbete med EU och Nato för att säkerställa interoperabilitet i AI-tillämpningar. Det innebär både harmonisering av standarder och aktivt deltagande i forsknings- och utvecklingsmiljöer som Cybercampus Sverige. Strukturerad datahantering, bland annat genom funktioner som data stewards, är en viktig förutsättning för detta.

För att AI ska kunna användas effektivt behöver MSB och andra myndigheter ökad tillgång till att dela offentlig data. Hänsyn behöver tas till OSL:s bestämmelser i detta sammanhang. MSB anser att samarbete med universitet och forskningscentrum är avgörande, särskilt inom områden som PET (Privacy Enhancing Technologies).

Kompetensförsörjning är avgörande för ett framgångsrikt AI-arbete. MSB föreslår därför satsningar på digitala mentorer, internutbildningar och en statlig utbildningspremie per anställd som genomgår AI-utbildning. En sådan satsning kan bidra till att minska flaskhalsar och möjliggöra ett brett införande av AI.

Färdplanen bör även belysa AI:s roll i det operativa krisarbetet. MSB ser stor potential i att använda AI för riskprediktion, resursoptimering, beslutsstöd och efteranalys i räddningstjänst och katastrofhantering.

Samtidigt är det avgörande att AI inte blir ett beroende. MSB betonar vikten av redundans – att myndigheter kan upprätthålla sin kapacitet även när AI-system är otillgängliga. AI ska ses som ett verktyg som frigör resurser till kärnverksamhet, men som inte får bli en svag länk.

Vidare efterlyser MSB en gemensam statlig grund för juridiska och tekniska förutsättningar för AI. Det gäller särskilt hantering av stora datamängder, klassificering av information och tolkning av GDPR och OSL. En sådan gemensam spelplan skulle underlätta för myndigheter att ta tillvara AI:s möjligheter på ett säkert sätt.

Avslutningsvis vill MSB betona att styrning och riktning måste kompletteras med praktiskt metodstöd. Särskilt för beredskapsmyndigheter är det nödvändigt att rättsliga hinder och säkerhetstekniska utmaningar hanteras med tydliga verktyg och vägledningar, så att AI inte bara blir en vision – utan en konkret tillgång i samhällets beredskap och försvar.

Anna Starbrink

Per Deland

Myndigheten för samhällsskydd och beredskapPostadress:
651 81 KarlstadTelefon: 0771-240 240
Fax: 010-240 56 00registrator@msb.se
www.msb.se

Org.nr: 202100-5984